GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a“ ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 102. Mercuri 9|21 Septembre 1881.

Brasiovu, 8/20 Septembre.

Inca dela infiintiare dualismulu a fost privitu cá unu esperimentu si astadi dupa o durata de patru-spre-diece ani, se recunósce cà a fost unu periculosu esperimentu. Intre tóte partidele din monarchia duóe nu se potu impacá sub nici-o impregiurare cu form'a de statu dinastica si aceste sunt: asia numit'a „partida militara,“ care concade cu partid'a dualistica, si partid'a „Independentiloru“ unguri, supranumiti „Kossuthiani.“

S'ar' poté intemplá cá diferitele nationalitati si partide, fiindu satisfacute pretensiunile loru, sè se impace un'a dupa alta cu form'a de statu actuala, impossibilu ar' fi inse de a impacá vreodata cu dualismulu pe „Kossuthiani“ si pe cei dela partid'a militara. Aci se intalnescu duóe tendintie cu totulu straine un'a de alta, multu mai vechi decàtu dualismulu, cari s'au combatutu si se combatu pe façia si in ascunsu necontenitu. Lupt'a intre aceste duóe curente opuse nu se póte terminá pe cale pacifica, numai invingêndu unulu cu desevêrsire asupra celuilaltu se póte aplaná diverginti'a d'intre ele.

Nu erá nimicu mai naturalu, decàtu, cà Maghiarii, dupa ce au dobênditu autonomi'a cea mai larga, formandu unu statu de sine, se dorésca a vedé Ungari'a pe deplinu independenta si éarasi de alta parte, nu este ceva mai intieligibilu, decàtu tendinti'a partidei militare dinastice nu numai de a nu lasá tóta puterea din mana, ci de-a lucrá chiaru in directiune opusa dorintieloru maghiare de independentia.

Independenti'a absoluta natiunala, care forméza programulu stangei estreme maghiare nu incape in cadrulu „unitatii monarchiei“, care este credeulu partidei militare austriace. Cea mai poternica dintre tóte institutiunile statului, armat'a, este petrunsa de spiritulu acesta par excellence dinasticu, ea si astadi pórta devis'a „Viribus unitis“ si la curtea austriaca a devenitu cea mai de capetenia dogma de statu, convictiunea, cà numai cu armat'a comuna, care posede o organisare strictu centralista si este supusa directu ordiniloru monarchului se mai póte sustiené uniunea reala intre Austri'a si Ungari'a cà numai acésta armata mai representa unitatea monarchiei.

Ungurii din momentulu de candu au ajunsu la càrma, au lucratu necontenitu pentru infiintiarea unui statu nationalu esclusivu maghiaru. Unu statu nationalu inse nu se póte cugetá fara armata nationala si de aceea pretensiunea Kossuthianiloru, cá se li se dé o armata nationala este o consecintia naturala a politicei maghiarismului inaugurata la 1867. Partid'a militara inse respunde la nisuintiele de feliulu acest'a scurtu si limpede: De armat'a comuna nu lasamu se ve atingeti, pentru cà impartindu-o in duóe amu ingropá pentru totdéuna „unitatea“, care-o consideramu cá interesulu celu mai supremu alu monarchiei si alu dinastiei.

Positiunea celorlalte partide maghiare in lupt'a acestoru directiuni opuse, este mijlocitóre, prin urmare atitudinea loru de adi are numai unu caracteru provisoriu. Nu din convingere, cà ar' fi bunu, ci singuru numai din consideratiuni de oportunitate sustinu partidele moderate maghiare dualismulu si renuntia deocamdata la implinirea celei mai fierbinte dorintie a tuturoru Maghiariloru de a avé o armata nationala.

Nimicu nu póte caracterisá mai multu ból'a latenta, de care sufere adi atàtu de multu monarchi'a austro-ungara, decàtu afacerea recenta Lendl-Göczel. Demonstratiunile cele mai esagerate se facu cu asemeni casuri singuratice, ce se ivescu in armata si in relatiunile armatei cu poporatiunea maghiara, cu tóte cà aceste nu semnifica decàtu diferinti'a de idei si de principii, ce esista de faptu de-o parte si de alta. Armat'a se considera cá representant'a „unitatii“ si de aceea se manifesta in sinulu ei tendinti'a constanta de a suprimá totu ce pare a fi contrariu „unitatii“ monarchiei, de aceea ea se inaltia peste interessele specifice càrora le-a datu nascere dualismulu, conservandu-si tóte fortiele spre aperarea interesseloru dinastice, ce le crede identice cu ale monarchiei poliglote.

Conformu cu aceste vederi, cari, adeverulu spuindu, nu armoniéza nici càtu de puçinu cu strictele esigentie ale constitutionalismului, unu diaru militariu din Vien'a, „Wehrzeitung“, a mersu pêna a declará de possibila o suspendare a constitutiunei unguresci si dice, cà pentru acestu casu armat'a comuna nu este datóre a tiené contu decàtu numai de ordinile Maiestatii Sale.

Foile maghiare facu pe di ce merge pretensiuni totu mai mari façia cu armat'a, ele pretindu totu mai multu cá ea sè se acomodeze interesseloru specifice ungurescu. Dér' ce folosu! O sciu prea bine cu totii, cà déca este cá sè li se implinésca dorinti'a de a avé o armata, care se corespunda esigentieloru unei organisatiuni de statu esclusivu-nationale, dualismulu trebue se fia inlocuitu prin uniunea personala. Aci inse dau de-o pedeca nedelaturabila si acést'a este — armat'a comuna.

Cronic'a evenimenteloru politice.

Articlulu die „W e h r z e i t u n g“ despre care facuramu amintire mai susu suna asié:

„Respunsulu sub-locotenentului Göczel, cà sub anumite impregiurari (desi fórte neverisimile) ar' càlcá subordinatiunea, ilu face neaptu pentru rangulu de oficeru. Subordinatiunea este bas'a pentru activitatea armatei. Acel'a, care crede, cà ar' fi possibilu se-o calce, nu e bunu de oficeru. Art. 66 alu regulamentului de servitiu, la care se provóca Göczel, nu se póte aplicá la casulu presentu, pentru cà acestu punctu numai atunci desléga pe soldatu de datori'a subordinatiunei, candu unu ordinu ar' fi indreptatu claru si pe façia in contra indatoriréloru impuse de juramentulu in contra salutei statului séu a servitiului, séu déca ar' cere o fapta interdisa de legea penala.“

„Soldatulu inse nu jura pe constituti'a ungurésca si pe nici o alta constitutia, ci numai Majestatii Sale supremului beliduce. Astfeliu suspendarea constitutiei unguresci séu a unei parti dintr'ins'a, despre care casu fórte neverisimilu s'a tractatu, nu póte fi privita nicidecumu cá indreptata „claru si pe façia in contra salutei statului.“ Déca unu asemenea casu ar' vení in discussiune, elu s'ar' poté intemplá numai in presupunerea, cà acésta suspensiune este in interessulu statutului intregu (Gesammtstaates) si este fara indoiéla salutea statului comunu, de care vorbesce art. 66 alu reglementului. Suspensiunea constitutiunei ungare nu póte fi privita nici cá indreptata contr'a servitiului séu cá o fapta oprita prin legea penala. §-ulu 11, p. 66 alu regulamentului de servitiu nu póte avé inse nici o valóre practica façia de ordinele Maiestatii Sale supremului beliduce, pentru cà juramentulu se face neconditiunatu si promite ascultare si supunere „ori unde ar' cere vointi'a Maiestatii Sale imperiale si regale“. . .

„Referintiele politice in Ungari'a, agitatiunea, care se inscenéza pentru anumite tendintie politice sumutiarea reciproca a natiunalitatiloru, care se cultiva aici, face de lipsa, cá positiunea armatei façia cu acésta manopera de partida sè se preciseze strictu. Ar' poté se fia numai de folosu, déca ómeni intielepti din Ungari'a ar' contribuí cá sè se lámurésca opiniunea publica despre aceea, cà armat'a n'are de a face nici cu constituti'a ungara, nici cu alta constitutia, cà nici armat'a honvediloru nu este chiamata se apere constituti'a ungurésca ci are se dè ascultare numai Maiestatii Sale si singuru Maiestatii Sale si acést'a o va si face. Déca va deveni generala convictiunea acést'a in Ungari'a, atunci póte, cà voru incetá de a mai amestecá armat'a in luptele de partida politice si stang'a se va lecui de confussiunea de idei, ce-o predomina inca adi cu privire la destinatiunea armatei honvediloru.“

In diu'a de 11 Septembre, d. J u l e s F e r r y a rostitu unu insemnatu d i s c u r s u p o l i t i c u l a S a i n t - D i é. Presiedintele cabinetului francesu a constatatu, cà maioritatea Camerii e o maioritate nóua, si-a declaratu, cà ea se va formá prin contopirea vechiei stange republicane cu uniunea republicana, de óra ce aceste duóe grupe nu mai forméza de aci inainte de càtu o singura partida republicana. Astfeliu intocmita ea va fi destulu de puternicu pentru a permite guvernului, se urmeze o linia de purtare mai otarita. Nu va fi, dupa d. Ferry, o deosebire esentiala intre program'a vechia si cea nóua, dér' program'a vechia va fi accentuata in càtu se convina situatiunii celei noue. In cea d'antaiu linia, d. Ferry inscrie in acésta programa r e f o r m'a j u d e c a t o r é s c a s i r e f o r m'a m i l i t a r a. Densulu nu se esplica asupra principieloru, ce voru inspirá pe cea d'antaiu si pastréza o deplina tacere mai cu séma asupra cestiunii inamovibilitatii; càtu pentru cea de a dou'a, ea se va face prin reducerea duratei servitiului militaru, cum vrea democrati'a rurala, fara a atinge inse forti'a armatei. Ministrulu respinge suprimarea budgetului culteloru, pe care dupa dênsulu o reclama o slaba minoritate. Crede numai, cà guvernulu trebuie se observe strict'a esecutare a concordatului si crede cà, pentru a asigura esecutarea deplina a acestui pactu cu biseric'a catolica, voru fi de ajunsu càte-va legi ce se voru elaborá usioru. Acést'a este in resumatu tóta program'a d-lui Jules Ferry.

„L'Indépendance Belge“ se intréba, déca nu cumva d. J. Ferry a voitu se constate cà combinatiunea, la care tóta lumea se gandesae si care ar' avé de capu pe d. Gambetta, este de pe acum primita si nu va intalni nici o pedeca. Se observa asemenea, cà presiedintele consiliului a biciuitu limbagiulu injuriosu alu diuareloru intransigente cu privire la d, Gambetta.

Revolutionarii italiani din Londr'a au publicatu unu prospectu, anuntiandu, cà „in urm'a intielegerei stabile, intre diferitele ramure de r e v o l u t i o n a r i i i t a l i a n i“, va aparé curêndu, la Londr'a séu aiurea, unu diaru septemanalu, intitulatu: „L'Insurrezione, organo anarchico-communista.“ Prospectulu dice, cà „idealulu socialu, la care tinde omenirea, este comunismulu in anarchia adica o organisatiune armonica si solidara (?!), unde fara capi si guvernanti, toti voru lucrá pentru binele tuturoru . . . Totu ce facilitéza si apropia insurectiunea este bine; totu ce-o departéza, — de si cu aparentie progresiste, — este reu. . . etc.“ Acestu documentu este subsemnatu de Enrico Malatesta, Carlo Cafiero, Vito Solieri.

Alesandru III „N. fr. Presse“ cu ocasiunea intrevederei a publicatu urmatórea interessanta schitia despre persón'a Tiarului:

„Diferitele virtuti civice ale Tiarului se perdu, din nenorocire, totu mai multu, façia cu defectele sale de regentu. Se vede, cà Tiarulu n'a fost destinatu inca din léganu cá se fia domnitoru, si astfelu n'a primitu acea educatiune, ce se dá de regula fiiloru princiari in alte state. Pe langa acést'a, se mai adauge si unu temperamentu camu bruscu, ce nu prea corespunde cu caracterulu seu, de altminteri asié de modestu, precum si o perplexitate cu totulu neobicinuita pentru unu domnitoru absolutu, ce se manifestá intr'unu modu penibilu la ori-ce ocasiune publica. De aceea imperatulu face o figura puçinu imposanta si la manevre séu parade. La marea revista din Peterhof manile sale càutau necontenitu unu locu, unde se

se ascunda séu unu obiectu, cu care sè se jóce. Aci si viriá degetulu celu mare in uniform'a cea strinsa, aci si netezea mustati'a, ceea-ce face bucurosu, candu se intretiene cu o persóna straina.

„Alexandru III n'are nimicu din fiinti'a cavalerésca exterióra a parintelui seu. Mai deunadi, la finitulu manevreloru, primindu pe elevii scóleloru militare, inaintati la gradulu de oficeri d'abia a aruncatu o privire asupra loru, trecêndu repede d'alungulu rêndurilor loru, fara a le adresá unu cuventu afabilu, cum facea parintele seu. Neamabilitatea caracterului seu se manifesta si in lips'a de consideratiune la mesurile ce se ia pentru siguranti'a s'a, cari nu 'i potu fi necunoscute. In privinti'a aceasta impregiurarile au facutu regrese colosale. In timpulu caletoriei imperatului in Mosc'a lini'a telegrafica a fostu inchisa pentru publicu, 16 óre, intre cele duóe resiedintie. Numai, dupa ce Tiarulu a sositu in Mosc'a, a inceputu se priméscu telegrame private. In nici unu statu europeanu nu s'aru puté luá o asemenea mesura in pagub'a interessului generalu. O lumina si mai viua arunca asupra situatiunei o intemplare de acumu càtuva timpu. Imperatulu facuse din Peterhof o excursiune cu trenulu, si cu vreunu scopu órecare a venitu si in Petersburg. La cinci óre dupa ameadi erá se plece unu trenu localu pe lini'a baltica, conformu itinerarului. Pasagerii adunati gasira peronulu inchisu, spuindu-li-se, cà voru plecá cu trenulu dela 5 óre si jumetate, pentru cà se asteptá se sosésca imperatulu. Numerulu pasageriloru crescù fiindu-cà lini'a trece prin locuri inverdite. Trenulu imperialu nu sosi si nici trenulu ce era se plece nu fù expediatu. Càteva momente mai tardiu ajunse in gara trenulu imperialu, spre a se inapoiá earasi imediatu. D'abia la 6 óre publiculu nerabdatoru si cu dreptu cuventu suparatu fu scapatu din neplacuta'i situatiune, plecandu cu unu trenu intardiatu.

„Dispositiunile, ce se ia pentru siguranti'a Tiarului, sunt deja fabulóse. Palatulu Aniskow din Petersburg, care 'i va fi resiedinti'a la érna, are sè se preface intrunu castelu fortificatu, in care tocmai cà banuitorulu rege Ludovicu alu XI alu Franciei, va sta ascunsu de privirile poporului seu. Numitulu palatu mai e incungiuratu cu unu zidu suteranu, in care sunt puse table de feru, spre a face impossibilu unu coridoru minatu spre interiorulu palatului. Afara d'asta, dela podulu Aniskow s'a facutu unu siantiu lungu, latu si fórte adêncu spre palatu, in care zidesce mereu, aci se vedu si arcuri de lemnu, cumu se intrebuintiéza la construirea de bolte. Pamentulu scosu s'a caratu de aci in mare parte, dér' totu mai forméza, d'alungulu siantiului, o ridicatura, a carei inaltime pêna mai deunadi intrecea vêrfulu felinareloru. De ceal'alta parte a palatului, limitrofa cu teatrulu Alexandru, gradin'a se fortifică. Dupa ce se voru fi terminatu tóte aceste constructiuni, Alexandru III va fi siguru pe deplinu in contra lumei din afara in interiorulu palatului seu. Déca inse va fi fericitu aci, séu se va simti cá prisonier, este o alta intrebare. Sermanulu Tiaru!

Inchiderea Espositiunei.

Domnulu presiedinte Parteniu Cosm'a, incuragiatu de membrii comitetului esecutivu, in presenti'a unui publicu alesu in 2/14 l. c. la 6 óre d. a. a inchisu espositiunea cu urmatoriulu discursu:

„Cu ajutoriulu lui Ddieu amu ajunsu la incheiarea intreprinderei nóstre. Espositiunea a fost pentru noi, comitetu si esponenti, de o potriva neesperti in asemenea trebi, — unu lucru fórte riscatu, unu lucru greu; cá inceputu inse, putemu fi mândrii de elu, cà ci desi din partea organeloru oficióse, la vedere celu pucinu, — am fostu ignorati, putemu constatá unu considerabilu resultatu moralu, care negresitu va produce fructe binefacetórie. Regretu numai cà in o privintia, nu ni-a fost possibilu a ne implini datorinti'a observața la asemene intreprinderi — n'amu avutu adeca fericirea de a puté publicá, afara de espositiunea viteloru — premiarea inainte de incheiarea espositiunei, cá publiculu cercetatoriu se aiba ocasiune si insusi a apreciá judecaț'a juriului. Caus'a a fostu: de o parte calamitatea ce provine din lips'a unui edificiu solidu, stabilu, aptu pentru asemene intreprinderi, fiindu constrinsi din caus'a tempestatiloru, á inchide càteva dile localulu espositiunei de 'naintea publicului si a juriului, — de alta parte scurtimea duratei espositiunei, si mai cu séma multimea obiecteloru de premiatu, in càtu juriulu, pe lânga totu zelulu laudabilu de care a fostu condusu, n'a fostu in stare a'si pregati raportulu motivatu destulu de timpuriu, cá acela sè se póta publica inainte de inchidere. Publiculu nostru inse, care este justu in judecat'a sa, va sci cumpeni greutatile cu cari amu avutu a ne luptá, si sum siguru cà va binevoi a ne scusá, ear' comitetulu va sci aflá modulu, cá publicarea premiiloru sè se faca cu solenitatea receruta si càtu mai curendu se devina cunoscuta tuturoru. Cu acestea dechiaru ecspositiunea de inchisa. Se traiésca ecsponentii nostrii! „T. R.“

Primulu apostolu alu Romanismului in Macedoni'a.

Onorate D-le Redactoru!

Scumpulu meu amicu, domnulu Dimitriu Atanasescu, institutoru in Têrnova langa Bitoli'a in Macedoni'a si celu d'antaiu apostolu alu càrtii romanesci, avù bunatate a-'mi dá cu man'a s'a càteva notitie biografice din vieati'a s'a cea activa si plina de suferintie pentru caus'a nationala. Eu din partemi 'mi-am tienutu de cea mai santa datorintia a mea a dá publicitatii aceste puçine date biografice cá se invetie si dascalulu romanu dela Carpati patientia dela apostolulu romanu dela Pindu. Aceste schitie biografice sunt instructive d'in tóte puntele de vedere si credu, cà voiu face unu servitiu placutu publicului cetitoriu alu „Gazetei“ publicandule. Totu deodata amu adausu si din partea mea unele observatiuni asupr'a starii actuale din Macedoni'a. Cu alta ocasiune Ve voiu puté dá si alte informatiuni asupr'a scóleloru romane, asupr'a greutatiloru, cu care au de a se lupta acele scóle. Din aceste consideratiuni si convinsu fiindu, cà nu este bine, cá faptele nationale ale omului activu, zelosu, onestu si bravu Romanu se remana necunoscute, te rogu, domnule redactoru, se dai publicitate schitiei biografice ce urméza.

Primesce te rogu, domnule redactoru asigurarea deosebitei mele consideratiuni.

Brasiovu 5 Septembre 1881.

Dr. Vasilie Glodariu.

Istori'a vietiei mele,

care me numescu **Dimitriu Atanasescu,** numitu de compatriotii mei si hagi Dimitriu Atanas hagi Sterio.

Sum nascutu in anulu 1836, Augustu 31, in comun'a Têrnov'a din judeciulu Monastir séu Bitoli'a, de parinti curati romani dela mosi si stramosi. Dupa spus'a mamei mele, fiindu in etate de trei ani, am cerutu se me ducu cu baiatii comunei la scól'a comunala, unde m'au dusu parintii la dascalulu, inse de team'a strigateloru, ce faceau atunci feciorii la scóla, devenii unu fugariu si me ascundeam de invetiatoriulu grecu, cá si siórecele de pisica. La etate inse de 8 ani me asternui la scól'a mentionatei comune, unde am invetiatu in limb'a gréca pêna in etate de 15 ani, in care intervalu dupa cum tienu bine in minte pêna astadi, cà in tóte dilele, póte, cà me adasta acésta missiune, arangiamu in curtea caseloru parintesci tablitie si eserciam singuru missiunea de invetiatoriu.

La etatea de 16 ani, nefiindu scóle mai superióre nici in disa comuna, nici in vecinatatea ei, am fostu constrinsu a me ocupá cu art'a croitoriei, in care am servitu 5 ani cá invetiacelu (ucenicu) si 3 ani cá maiestru in orasiulu Monastiru séu Bitoli'a, unde sum inregistratu in corpulu séu essnafulu maestriloru din Vlahciarsi séu piati'a romanésca. In acestu intervalu, fiindu amestecatu in afacerile mele cu Greci si cu Bulgari, am fostu despretiuitu cu numele de Cutio-Valahu séu Cutio-Vlahu si cu celu de Tîntiariu, in dese repetiri la intrevederile mele comerciale. Semtieamu unu neplacutu amaru la atacurile strainiloru, inse n'aveamu ce face si pentru acést'a adese cugetamu la descoperirea literiloru romanesci, dér' remaneamu numai cu cugetarea, pentru cà eramu lipsitu de cuvenit'a lumina.

In acelasiu timpu amu avutu fericirea a calatori la Jerusalimu, chiamatu fiindu de unchiulu meu (fratele mamei mele), care erá archiereu acolo, si care a doritu a me tiené in seminariulu de acolo, spre a deveni calugaru si cu timpulu mostenitoriulu lui, inse scopulu unchiului meu nu s'au realisatu din urmatórele duóe motive: a) Pentru cà limb'a gréca 'mi erá de totu urîta, si prin urmare nu o puteamu suferi si b) Pentru cà mi se parea, cà me aflamu in midiloculu seminaristiloru greci, cá ói'a ce se afla in midiloculu lupiloru, dupa cumu me aflu si astadi intre Greci si renegati.

In loculu binelui, ce decisese a-mi face unchiulu meu, l'amu rugatu a me tramite la Russi'a cu recomandatiune càtra amicii sei de acolo, cá se me asiedie in militia, inse amu fostu reu mustratu si refusatu. In fine unchiulu meu neputendu-si ajunge scopulu doritu, si vediendu, cà tóte silintiele sale suntu desierte, a fostu silitu a me tramite la parintii mei cu multe daruri si cu rugaciunea, de a nu me departa din sinulu parintiloru mei, si astfeliu me departai dela Jerusalimu, scapandu cá din gur'a lupiloru.

In vaporulu, cu care me intorceamu dela Jerusalimu am auditu pe unu preotu Bulgaru pretindiendu, cà e patriarchu Bulgaru si cetindu bulgaresce, pe care limb'a o intielegeamu órecumu cá unulu ce traieamu in midiloculu Bulgariloru din orasiulu Bitoli'a. Mi-a placutu fórte ideea preotului bulgaru si me unii cu densulu.

In fine, dupa un'a convorbire lunga m'am entusiasmatu si amu hotarîtu a deveni unu invetiatoriu bulgaru, spre a-mi resbuna de Greci. Nu trecù o luna dupa ce m'am vediutu cu parintii mei si amu si pornitu pentru Russi'a cu intentiunea de a studiá limb'a rusésca spre indeplinirea decisiunii mele din Vaporu, adeca de a deveni invetiatoriu de limb'a bulgara.

Am debarcatu la orasiulu Odes'a, portulu Russiei dela marea négra; inse acolo n'amu pututu ajunge la tînt'a mea pentru cà eram de totu strainu de limb'a si de natiunea russa si astfeliu am fostu insielatu in ide'a mea; inse cu tóte acestea timpulu si cheltuelile ce am sacrificatu in acést'a caletoria nu s'au dusu in zadaru, pentru-cà la Odes'a am auditu a se vorbi limb'a romanésca de Romanii Basarabeni si de Ovreii Lehi dela care am luatu informatiuni, cà sunt Principate Romane in acelea parti si cà au domnitoriu si legile loru si asta o considerámu ca o mare fericire pentru mine. Dupa o siedere de trei luni in orasiulu Odes'a me intorsei la Constantinopole, unde m'am tienutu de maestri'a croitoriei de care me folosieam destulu de bine si unde nu puteam trai in liniste cu Grecii de acolo din caus'a despretiului, ce mi se facea cu numele de Cutio-Vlahu, de càtu care espressiune mai bine preferieam mórtea. Bunele informatiuni ce am capatatu la Constantinopole despre scólele romane din Bucuresci au indulcitu si vindecatu tóte vulnerile si durerile causate de injuriile séu insultele grecesci si au inflacaratu mic'a scanteia de nationalitate romana, ce esistá in anim'a mea, immultiandu totu deodata cu rapiditate curagiulu de a controversa cu Grecii, cari me incungiura, zelulu de a invetiá carte romanésca, de care eramu lipsiti in Macedoni'a, Tesali'a si Epiru si dorinti'a de a deveni apostolu pentru limb'a si natiunea mea cea romanésca din disele provincii.

Spre a ajunge déra la tint'a dorita, pe data am si desfacutu pravali'a mea din orasiulu Constantinopole vendiendu fara mila cu pretiulu injumatatîtu totu ce posedeamu acolo si astfeliu plecandu din mentionat'a capitala me aflamu in Bucuresci in anulu 1860, Iulie 20, unde la intrare mi s'a parutu, cà erá unu Paradisu. Dupa càteva dile cá Romanu Macedonénu am reusitu a intra prin decedatulu Boliacu in pensionatulu de baiati alu domnului Costachi Codreanu cá servitoriu fara léfa, cu conditiunea inse a invetia carte romanésca, spre a deveni unu invetiatoriu romanu si care directoru alu disului pensionatu, dorindu a face bine consangeniloru sei din Macedoni'a, n'a crutiatu nimicu pentru progresulu meu in studiu si astfeliu in etate de 25 de ani, candu contimpuranii mei aveau si copii s'au mai bíne disu erau parinti de copii, eu me aflai asiediatu in mentionatulu pensionatu cá elevu, invetiamu cartea limbei mele, setosu cá camil'a, si asié in timpu de patru ani am trecutu clasele primare si trei gimnasiale.

Duóe cause m'au impedecatu de a merge inainte cu invetiatur'a: inaintat'a mea etate si una maladia (bóla), care 'mi causá si tém'a mortiei, care putea se nimicésca infocat'a mea dorintia pentru propagarea limbei materne intre connationalii mei. Cá se satisfacu acésta dorintia, intr'una din lunile trimestrului antaiu alù anului 1864, m'am infaçisiatu cu petitiune in acésta provincia la domnitoriulu Cuz'a, care cá iubitoriu de nationalitatea s'a a satisfacutu cererea mea recomendandu dis'a petitiune consiliului de ministri, cari impreuna cu decedatulu intru fericire Dimitriu Bolintineanu ministrulu de atunci alu Culteloru si Instructiunii mi-au datu ajutoriulu, cu care se potu pune in lucrare planulu meu.

Ajungêndu in patri'a mea natala m'am presentatu impreuna cu tóte cartile didactice la autoritatîle locale din Bitoli'a, de unde, primindu voi'a, am putùtu deschide in casele mele parintesci romanésca scóla, in care Romanasii setosi fiindu de limb'a loru au inceputu a urmá cu celu mai mare zelu si astfeliu in anulu 1864 s'a vediutu deschisa prima scóla romana in Macedoni'a la comun'a Têrnova din judeçiulu séu Vilaetulu Monastiru séu Bitoli'a.

Progresulu scólei a atítiatu atâtu de multu ur'a si invidi'a Mitropolitului Pelagoniei din Monastiru, incàtu au fostu impinsu de ele a me acusa la autoritatile locale cá propagandistu, tramisu de principele Cuza si cá revolutionariu. Atunci Guvernatorulu din Monastiru luandu in consideratiune cele spuse de Mitropolitulu mentionatu, a tramisu duoi gendarmi in midiloculu noptii si rapindu-me din asternutulu meu m'au dusu la Monastiru, unde amu fostu arestatu cá unu criminalu sub paz'a mai multoru gendarmi; inse dîsulu guvernatoru convingênduse pêna in cele din urma de inocenti'a mea m'a liberatu cu conditiunea de a nu esercita missiunea mea, luandu-mi totdeodata si tóte càrtile romanesci, destinate pentru invetiatur'a Romanasiloru si incredintiandule Mitropolitului grecu, unde au remasu perdute pêna astadi.

Acésta rea purtare a Mitropolitului disu m'a facutu de m'amu dusu la Constantinopole, de unde m'amu intorsu la Monastiru cu voia viziriala spre a-mi esercita missiunea mea ori unde-mi va placé. Atuncea dreptu resbunare pe Mitropo-

litulu am deschisu scóla in Monastiru séu Bitoli'a, unde este si resiedinti'a Mitropolitului.

Aci, progresulu fiindu mai mare decâtu celu din Târnov'a a atrasu scól'a si mai multa ur'a din partea Fanariotului si atunci s'au hotarîtu a me esilá, cá cu modulu acesta, scapandu de mine, se nimicésca planulu Romanismului.

Vatamatórea acésta staruintia a inimiciloru Romanismului m'a facutu se me ducu eara la Constantinopole, unde am descrisu tóte, câte am suferitu din partea Greciloru, descriindu totudeodata si scopulu, pentru care Grecii dorescu a sugrumá natiunea romana, elementulu romanu din Macedoni'a. Atuncea s'a tramisu dela Constantinopole ordinu severu câtra autoritatile locale din Monastiru a nu me mai superá, si astfeliu dupa una asemenea lupta, sustienuta cu inimicii Romanismului aprópe trei ani, am pututu se stabilescu scól'a romana in Târnov'a, patri'a mea natala, unde este si astadi in functiune sub a mea directiune. Intrigile si tóte feliurile de miserii, ce au desfasiuratu Grecii in contra mea si a scólei mele, sunt indescriptibile. Provedinti'a inse au fostu in ajutoriulu Romanismului, si este pêna in diu'a de astadi. Carti elaborate de mine in dialectulu Macedo-romanu sunt urmatórele: Gramatic'a, tiparita cu spesele repausatului D. Cozacovici; Scurtare de Istori'a sacra a vechiului testamentu si Istori'a Romaniloru, tiparite cu spesele on. Societati pentru invetiatur'a poporului romanu. Abcdariu, antai'a editiune, tiparitu cu spesele D. Gog'a Clisureanulu; Abcdariu, editiunea a dou'a, tiparitu cu spesele repausatului Cesaru Boliacu; Terrascriptiune scurta (adeca Geografia) tiparita cu spesele mele si c a r t e d e i n c h i n a r e, tiparita totu de C. Boliacu.

Netiparite manuscripte dela 1870 si pêna astadi am facutu in dialectulu Macedo-romanu astea:

a) Istori'a noului Testamentu. Acestu manuscriptu alu meu l'am incredintiatu Dlui Vasilie Alexandrescu Urechie in anulu 1870, fiindu la Bucuresci.

NB. Copia de pe acestu manuscriptu posedu doi elevi ai mei numai, si anume: Dnu Dimitriu Nicolescu, actualulu institutoriu din Pêrlep si fostu elevu alu meu, si repausatulu Vanciu Teochari Dai'a, elevu alu meu, si veru alu susu numitului Niculescu.

b) Micu Catehismu, incredintiatu la Ambasada romana din Constantinopole, fostului Representantu alu Romaniei, Excelenti'a S'a Dnu Alexandru G. Golescu.

Manuscripte gata acasa la mine posedu astadi in limb'a Macedo-romana urmatórele:

1. Un'a nóua intocmire de noulu Testamentu, apropiatu de mintea mai a tutuloru Romanasiloru.

2. Un'a noua intocmire de Catehismu.

3. Un'a noua intocmire de Gramatica.

Aceste trei din urma carti au un'a limba camu comuna romana, cu puçina diferentia in pronuntia, in diceri esplicate.

4. Abcdariu nou intr'unu modu, prin care se póta invetia Romanulu Macedonénu fara invetiatoriu a ceti si a scrie cu mare facilitate.

5. Un'a intocmire de Istori'a sacra in dialectulu puru Romanu Traianu, pentru usulu scóleloru romane de pretutindenea. Are acésta carte unu stilu fórte usioru si intielesu de totu feciorulu séu baiatulu romanu. Facu acésta insemnare aici cá se scia totu romanulu, care se interesézu in sfer'a literaturei romane si nu voru fi date la lumina, decâtu numai atunci, candu voiu avé midilócele tiparirii.

In casu de mórte famili'a mea are ordinu, de a le pastrá cá ochii din frunte, pentru cà am perdutu mai tóta vederea si sanetatea mea cu acelea carti lucrate cu prea multa judecata.

Asta este viiatia si lucrarea mea, Domnule Dr. Vasilie Glodariu, si cá se satisfacu staruitórei Domnii Vóstre cereri, V'am facut'o cunoscuta, fara detaliuri. Sum alu Domnii Vóstre Romanu verde

Dimitriu Atanasescu,
primulu apostolu alu Romanismului in Macedoni'a si actualulu institutoru alu scólei romane dela Târnova, de langa Bitoli'a.

Bitoli'a 7 Iuliu 1881.

Mi-am tienutu de cea mai sacra datoria a da publicitatii schiti'a acést'a biografica a celui d'antaiu apostolu alu Romanismului din Macedoni'a, Tessali'a, Epiru si Albani'a, câci este fórte interesanta si instructiva din tóte punctele de vedere. Acestu bravu, diligentu si onestu si fórte inflacaratu confrate Romanu si adeveratu apostolu este bine cuventatu de Dumnedieu pe langa altele si cu 4 feciori, cari la timpulu seu voru fi totu atâta de invapaiati Romani. Dorinti'a densului cea ferbinte ar' fi de a fundá cu spesele sale proprii o scóla in comun'a s'a, care se pórte numele seu. Spesele pentru acestu edificiu voiesce se le scóta din operile sale, déca le va tipari. Mai incolo au cumparatu unu locu frumosu de câteva jugere intre Ternova si Magarova, cu nobila intentiune, cá pe acelu locu sè se edifice o biserica romanésca cu limb'a romanésca, care se servésca pentru amenduóe comunele romane, care se despartu numai printr'o vale. Colecte pentru biserica au si inceputu printre compatriotii sei. Densulu cá si mine a venitu la convictiune, cà pêna nu voru avé Romanii biseric'a loru cu limb'a romanésca nu se voru puté emancipá de sub influintiele clerului si ale culturii grecesci. Pêna acum'a numai in Ochrid'a s'au introdusu limb'a romanésca in biserica. Ochridanii acuma stau sub esarchulu bulgarescu, dóra ei trecu de schismatici atâtu, in ochii Romaniloru séu Armaniloru, câtu si ai Greciloru. Grecii au sciutu se inspire prin cultur'a loru antica, prin influinti'a clerului loru si prin scólele loru in anim'a Romaniloru sentimentele cele mai invapaiate pentru Panelinismu asié, cà Armanii Grecomani séu. Renegatii sunt mai fanatici si mai mari Panelenisti decâtu adeveratii Greci séu cumu le place loru a se numi, Elini. Panelenistii falsifica Istoria falsifica Geografia falsifica etnografia, falsifica religiune, facêndu din biseric'a anatolica, apostolica, ecumenica, biserica grecésca. Tóte acestea le facu numai si numai, co sè 'si, ajunga scopurile loru politice panelinistice. Grecii si Grecomanii desvólta in Macedoni'a de vr'o 20 de ani incóce o activitate febrila, misca ceriulu si pamentulu, cá se greciseze o óra mai curêndu elementulu romanescu, care este imprastiatu prin Macedoni'a, cá nesce oaze isolate prin marea elementului bulgarescu, de care se teme atâtu elementulu Romanescu, câtu si celu grecescu. Bulgarii, cari formézá maioritatea absoluta a populatiunii in Macedoni'a, inca nu dormu, ci desvólta o activitate destulu de mare, atâtu pe terenulu scolasticu eclesiasticu, ca ei au introdusu mai in tóte bisericile loru limb'a bulgara. Pe terenulu politicu pêna acuma au numai comitete secrete, care lucréza si pregatescu terenulu si poporulu bulgarescu pentru marea drama, ce se va desfasiura adi mane in peninsul'a balcanica.

Turcii, domnitorii actuali faptici ai provinciiloru, ce le-au mai remasu, nu facu absolutamente nimica pentru inlesnirea comunicatiunii, imbunatatirea administratiunii, ci privescu tóte lucrurile cu fatalismulu orientalu ce-i caracteriséza. Turcii vedu fórte bine, cà domni'a loru n'are se mai tiena multu de aceea se arata ei cu atâta indolentia câtra tóte câte se petrecu. Cei mai avuti si mai luminati d'intre densii isi vendu mosiile si si-le prefacu in bani, cà nu sciu diu'a si ceasulu, candu va inceta domni'a si puterea loru. Cine va luá domni'a si stapani'a, dupa Turci, nu se póte spune de pe acuma cu certitudine. Natur'a lucrului ar' aduce cu sine, cà acelu elementu se domnésca si stapanésca, care are pamentulu si este in maioritate, si care este acelu elementu? Nu-i altulu, decâtu elementulu bulgarescu. Câ va isbuti elementulu bulgarescu séu ba, este o cestiune fórte grea de resolvatu, din consideratiune, cà celelalte elemente, desi in minoritate numerica, totusi ii covêrsiescu atâtu cu inteliginti'a, câtu si cu cultur'a si cu averea. Alianduse celelalte elemente mai superióre in calitati si fortie morale si materiale potu prébine se domnésca peste massele cele neculte si cu o inteligintia mai tardia. Esemple de natur'a acésta avemu destule. De va mai tiené inca câtiva ani starea actuala, desi forte grea pentru Bulgari, se voru ridica si desvolta sufletesce si ei, câci isi facu si ei scóle in tóte partile si capeta ajutóre atâtu din Russi'a, câtu si din Bulgari'a.

Astfeliu stau lucrurile astadi, cumu voru fi mane se va vedé. Ómenii cu minte prevedietori si calculatori divinéza din starea actuala starea, care va fi mane. Este pré adeveratu, cà unu singuru factoru câtu de neinsemnatu póte se strice tóte combinatiunile si tóte calculatiunile cele mai agere.

Dare de séma

despre venitele si erogatele impreunate cu concertulu si balulu, arangiatu cu ocasiunea adunarei generale pentru fondu de teatru romanu, tienuta est-tempu la Bai'a-mare in 7 si 8 Augustu st. n. si anume:

cu ocasiunea concertului si balului s'a incassatu la cassa 469 fl. 10 cr.

Din contribuiri a incursu: de la Ill. S'a Alois Wladu de Seliste, assessoru la forulu mai inaltu de judecâta din Budapest'a 1 fl. St. dnu Ioanu Danielu propr. in Posonu 10 fl. M. O. D. Ioanu Popu prof. gimn. in Sigetulu Marmatiei 1 fl. St. d-nu Ioanu Becinéga advocatu in Versetiu 2 fl. St dnu Dr. A Tincu adv. in Orastia 1 fl. St. dnu Franciscu Mátéfi maiestru postalu in Bai'a-mare 1 fl. M. O. D. Stefanu Popu parocu in Bai'a spria 3 fl. St. dnu Dr. Iuliu Lánczi prof. univ. si dep. diet. alu cerc. elect. Bai'a-mare 4 fl. Magn. Sa Vincentiu Babesiu 1 fl. St. dnu Georg Békési, esec. reg. in Siomcuta 1 fl. St. dnu Dr. Gr. Sandianu, medicu erarialu in Bai'a-spria 2 fl. M. O. D. Avramu Brebanu parochu in Somesitelécu 1 fl. Reverendissmulu dnu Ales. Erdös archid. tierei Oasiului si parochu in Racsi'a 1 fl. Magu. S'a Ioanu Anderco prepos. capit. in Gherl'a 2 fl. Magn. S'a Demetr. Coroianu canonicu in Gherl'a 1 fl. M. O. D. Lazaru Huz'a, not. consist. in Gherl'a 1 fl. St. dnu Greg. Stetiu, adv. in Gherl'a 1 fl. O. D. Ioanu Budu din Dudesci (Romani'a) 5 fl. Unu necunoscutu 1 fl. in summa 509 fl. 10 cr., din care subtragêndu-se erogatele 238 fl. 39 cr., resulta venitu curatu **270** fl. 71 cr. adeca duoe sute siepte dieci fl. 71 cr., care suma cu post'a de asta-di s'a spedatu cassariului societatii. st. Dnu Georgiu Serbu, adv. si dep. diet. in Bud'a-pesta.

Afara de acést'a suma, st. dnu Dr. I. C. Dragescu, medicu in Constanti'a, a donatu fondului societatii 18. essemplarie din cartea s'a intitulata „Maternologi'a“ pe langa pretiulu 1 fl. 20 cr. de unu esemplariu, cari cu ocasiunea adunarei gen. s'au predatu secretariului, soc., st. dnu Ios. Vulcanu.

Totu-odata comitetulu arangiatoriu 'si-esprima cea mai profunda multiamita pré stim. dsióre Elen'a Popu din Basesci, care prin versulu seu atâtu de incantatoriu a petrunsu animele celoru presinti, ér' strainiloru a insuflatu respectu façia de doinele atâtu de petrundietorie romanesci; precum si pré stim. dsióre Elen'a Biltiu din Bai'a-mare, care prin dester'a manuare a pianului a facutu se resune maiestaticulu „Carnevalu de Bucuresci“, si hor'a plina de insufletire si de eroic'a amintire a lupteloru armatei romane dela Griviti'a; asemenea dnii tineri romani, cari prin armoni'a loru incantatoria au castigatu nenumerate aplause, precum si acei dni tineri romani, cari ostenindu-se prin joculu „batut'a“ si „Calusieriulu“, jocatu cu multa desteritate, au produsu multu interesu, si, redicandu onórea nationala, au câstigatu recunoscintia din partea tuturoru, On. Societati „Iulia“ din Clusiu pentru vestimentele calusieresci imprumutate, si toti binevoitorii participanti primésca cele mai cordiali multiamite.

Bai'a-mare 14 Septembre st. n. 1881.

Ioanu Dumariu, cassariu. Victoru Maniu, secretariu.

Diverse.

(Primirea A. S. R. Principesei Josefin'a.) Mercuri 2 Septembre curentu, M. M. L. L. Regele si Regin'a insoçiti de Curtea loru, de d. Rosetti, ministru de interne cu domn'a, si principele d. Ghica, presiedintele Senatului, de d. Comite Wesdehlen, ministru Germaniei, d. colonelu Falcoianu, directoru regalu alu cailoru ferate romane, si de mai multe alte notabilitati, au plecatu la órele 4 séra, cu unu trenu de Curte la Predealu, intru intimpinarea Principesei Iosefin'a de Hohenzollern, August'a mama a M. S. Regelui. La órele 4 si jumetate, trenulu de Curte a sositu in gar'a Predealu, impodobita cu bradi si flori, in mijloculu aclamatiuniloru entusiaste ale mai multoru mii de persóne, cari se aflau pe peronulu si in giurulu garei, venite cu 5 trenuri de placere din Bucuresci, Ploesci si alte localitâti. Maiestatile Loru au binevoitu a convorbi cu d. prefectu alu judetiului Prahova, d. presiedinte alu comitetului permanentu, d. comandantu alu gardei nationale si mai multe persóne presente, asteptandu-se sosirea trenului din Kronstadt*) Maiestatile Loru au inaintatu pe peronu pentru a primi pe August'a Mama. Altet'a S'a Regala, insoçitu de d-nu Balacénu, ministru alu Romaniei la Vien'a, si d-ra de Lindheim, dama de onóre a Altetiei Sale Regale, si de d. baronu de Maeccken-Geeaath siambelanu alu M. S. Imperatului Germaniei si guvernoru alu castelului de Benrath, coborendu-se din trenu, si, la bratiulu M S. Regelui, s'a indreptatu spre salonulu de asteptare, in mijloculu urariloru de buna venire si primindu numeróse buchete de la dómnele presente. In salonu d. ministru Rosetti a pronuntiatu urmatórele cuvinte:

„Altetia Regala, fiti bine venita in Romani'a, pe acestu pamentu, unde sunt acumu 15 ani, Augustulu Vostru Fiiu a pusu piciorulu pentru Prim'a óra. Principele, pe care ni l'ati datu atuncea, impunêndu tacere iubirei Vóstre de Mama, astadi Rege, Ve primesce in bratiele Sale. Prin virtutile, devotamentulu si valórea S'a, Elu a sciutu se castige iubirea Romaniei, stim'a si increderea tuturoru Puteriloru. Nitirnea nu va aitá nici-odata totu ce datoresce Suveranului seu multu iubitu, iubitu prin Elu insusi pentru démna S'a Socie care a luatu o parte atâtu de vi'a la luptele si suferintiele prin cari amu trecutu.“

*) Cei dela „Monitoru“ totu nu se mai potu inca dedá a dá orasieloru ardelene numirea romanésca, care se uséza si in comerciu. Red.

„Ferieiti de a puté salutá in fine pe mam'a Regelui nostru si de a 'I areta respectulu si recunoscinti'a nóstra nu putemu ascunde parerea de reu, ce simtimu pentru absenti'a A. S. R. Principele de Hohenzollern si pentru caus'a acestei absentie.**)

„Alteti'a Regala, binevoiti a 'I impartasi atàtu regretele càtu si uràrile nóstre, si ascultati glasulu natiunoi, care, mai bine de càtu mine. Ve dice, „Mama a Regelui nostru multu iubitu: fiti bine venita!“

Alteti'a S'a Regala, adêncu miscata a multiamitu d-lui ministru Rosetti, pentru aceste cuvinte atàtu de bine simtite Apoi M. S. Regele a presentatu Augustei Sale Mame tóte persónele aflate in salonu. La gar'a Sinai'a d-n'a si d. Grigorie Cantacuzino si tóte persónele de distinctiune aflate in Sinai'a, precumu si unu numerosu publicu, au primitu cu urari entusiaste si buchete pe Augustii Suverani. Dupa ce Regele si Regin'a au presentatu persónele presente Altetiei Sale Regale, s'au suitu in trasurile Curtiei, indreptandu-se spre manastirea Sinai'a, unde compani'a de vênatori, sub arme, si muzic'a de rosiori au datu onorurile cuvenite. In sunetulu clopoteloru si iu cantarile chorului, compusu de elevele asilului Elen'a, Maiestatile Loru, impreuna cu Alteti'a S'a Regala, au intratu in biserica, intimpinate, de catra parintele staretiu si intregulu cleru. Dupa terminarea servitiului divinu, Maiestatile Loru au condusu pe A. S. R. Principes'a de Hohenzollern in apartementele Sale, impodobite cu coróne si flori. La órele 7 séra a avutu locu prandiulu, la care au luatu parte d. Comite Wesdehlen, ministru alu Germaniei, cu dn'a Comtes'a Wesdehlen, d. ministru Rosetti cu dn'a Rosetti, d. principe D. Ghika, d. dn'a Principes'a Ghika, d. generalu Davila, d. Grigore Cantacuzino, d. colonelu Falcoianu, d. prefectu de Prahov'a, Furduescu, suit'a Principesei de Hohenzollern si persónele Curtiei Maiestatiloru Loru La órele 9, a urmatu retragerea cu tortie a garnisónei din Sinai'a, ear' casele din acésta localitate, impodobite cu flori si covóre, erau splendidu iluminate.

(O f a p t a n o b i l a.) Aflamu cu multa placere, cà d-lu Stefanu Velescu, directorulu pensionatului Heliade, a luatu nobil'a insarcinare de a cresce pe unu fiiu alu reposatului academicianu d-nu Iosifu Hodosiu. Ne bucuramu, candu vedemu, cà mai esistu ómeni cu anima nobile, cari sciu se aprecieze munc'a si talentele barbatiloru de sciintia, cari 'si au sacrificatu viéti'a pentru binele némului, fara a se gandi se stringa patrimonii, cari se le lase fiiloru loru. „Bin. P.“

(A r d e r e a c a d a v r e l o r u i n B u d a p e s t 'a.) Consiliulu sanitaru din Buda-pesta a discutatu la 5 Septembre cestiunea arderei cadavreloru. Comissiunea insarcinata cu presintarea unui proiectu de lege in acést'a privintia, dice: Cà ea crede acést'a mesura salutara pentru sanetatea publica; dér' cà crematiunea (arderea) trebuie se fia facultativa si cà trebuie sè se infiintieze pentru acestu scopu unu cimitiru specialu. Ea sfatuesce pe municipalitate, se iè mesurile trebuintióse pentru a pune indata acestu proiectu in esecutare. Consiliulu primesce propunerea si s'a decisu a intrebuintiá tóta autoritatea s'a asupra consiliului municipalu pentru a construi cuptóre pentru crematiune destinata cadavreloru omenesci, intr'unu cimitiru specialu; si intr'altu locu, de a construi unu altulu, destinatu animaleloru atinse de bóle contagióse.

(C a n a l i s a r e a B u c u r e s c i l o r u.) Vineri s'a tienutu licitatiune pentru darea in intreprindere a canalisarei stradeloru Bucuresciloru. Primari'a a adjudecatu aceste lucrari asupra unei companii francese, „Compani'a marsilieza de cimenturi“, care a lasatu 15 la suta mai josu de devizu. A concuratu si societatec de constructiuni si lucrari publice, dér' ea a oferitu unu scadiamèntu numai de 10 la suta.

(A d m i n i s t r a t i u n e a i n v e t i a m e n t u l u i i n R o m a n i 'a.) Intre altele d. ministru Urechia a elaboratu si unu proiectu asupra administratiunei curatele a scoliloru, compusa din mai multi membri pe viatia, cu resiedintia in Bucuresci. Acésta curatela reguléza totu ce este privitoru la instructiune; ea este persóna juridica, primesce donatiuni, dispune de bunuri si de bugetulu scoleloru. Ea este ajutata in lucrarea s'a de duóe comitete scolare, numite „regionale“, unulu pe lànga universitatea din Bucuresci, celaltu pe lànga cea din Iasi. Aceste comitete regionale sunt ajutate, la rondulu loru, de alte comitete judeçiane si comunale, numite „patronate scolare.“

**) Printiulu de Hohenzollern, tatalu Regelui, de mai multi ani este paralisatu de amendóue piciórele.

(C a s a t o r i 'a p r i n a c t i u n i.) Totu americanii mai practici. O societate s'a fondatu acumu la Philadelphi'a sub titlulu „Pensylvani'á Marriage Benefit Association“, care se recrutéza intre celibatari, cari au implinitu etatea de cinci-spre-diece ani. Fiacare membru platesce unu dreptu si o cotisatiune anuala. Candu unulu din ei simte necesitatea de a se angagiá in legaturile casatoriei, cumu ar' dice D-nu Prudhomme, elu primesce atunci o suma proportionala cu versamintele sale, fructificate de societate si care 'i voru permitê de a intrá in menagiu cu o órecare avere. Avisu celibatariloru. „C. R.“

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu in clasea I a scólei romane confes. gr. cat. din Rocn'a vechia, distr. scol. Naseudu, prin acést'a se escrie concursu pêna i n 2 O c t o b r e 1881 s t. n. Salariulu impreunatu cu acestu postu este 200 fl. v. a. si 40 fl. v. a. relutu de cuartiru si lemne si se póte redicá in rate lunaria decursive càte 16 fl. 66⅔ cr. v. a. la luna din fondulu scolaru alu Rodnei vechi.

Doritorii de a ocupá acestu postu, pêna la terminulu susu citatu, voru avé de a asterne la acestu Presidiu suplicele loru provediute cu tóte documentele recerute. Cei cu diplome de cualificatiune se voru preferí.

Dela Senatulu scólei romane gr. cat. confes. Rocn'a vechia in 1 Septembre 1881.

Presiedintele **Clemente Lupsiaiu,** parochu si vice-protopopu decoratu cu crucea de auru pentru merite.

Notariulu siedintiei **Silvestru Muresianu,** invet. romanu gr. cat.

3—3

4967/1881. 2—3

Publicatiune.

Din partea sedriei orfanale a comitatului Têrnava mare, din Sighisióra, se aduce la cunoscinti'a publica, precum-cà fundulu intravilanu cu edificiile aflatóre pe acela, apartienatóre remasului lui Reichert Josef senior, care a muritu in Hévizu, si aflatoria in Brasiovu strad'a Blumena Nr. casei 370 introduse in cartea funduara de sub Nr. 3960 Nr. curentu 1 Nr. Top. 6382 si 6883 la cererea erediloru se voru licitá de voia libera sub urmatórele conditiuni:

1. Pretiulu de strigare a intravilanului inpreuna cu edificiile aflatóre pe acela e suma de 7000 fl. val. austr.

2. Totu insulu, cine voiesce a licita, e datoriu a depune 10% percente ale pretiului de strigare inainte de inceperea licitatiunei la màn'a comisariului licitatoriu cá vadium, care apoi se va computá cu pretiulu cumpararei.

3. E datoriu cumparatoriulu a solvi pretiulu cumpararei intregu, 30 de díle dupa licitatiune, la sedri'a orfanala a comitatului Têrnava mare in Sighisióra fara nici o subtragere, càci numai dupa solvire i se va dá licenti'a de a puté transcrie realitatea pe numele seu in cartea funduara.

4. In urm'a cererei erediloru 3000 fl. din pretiu — pre langa intabulare cu spesele cumparatoriului pe realitatea cumparata la loculu primu, si pre langa asigurarea contra focului a realitatiloru pe càtu timpu va durá imprumutulu, se voru lasá cá imprumutu cu 8% percente pe anu cumparatoriului.

5. Spesele transcrierei, darea percentuala precumu si spesele redigerei contractului de vendiare are a le portá cumparatoriulu singuru.

6. In casu, candu cumparatoriulu nu ár' implini vreuna din conditiunile de licitare in intielesulu § 459 a proced. civile realitatea se va licitá din nou pe spesele cumparatoriului si pe langa perderea vadiului.

Acést'a licitatiune se va tiené in anulu 1881 in *26 Septembre* inainte de ameadi la 11 óre in Brasiovu, strada Blumena Nr. casei 370 prin asesorulu sedriei orfanale Nagy Elek, la care se chiama toti doritorii de a cumpara.

Din siedinti'a sedriei orfanale a comitatului Têrnav'a mare tienuta in 6 Septembre 1881.

(L. S.)

Presiedintele.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 19 Septembre st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	118.05	Imprumutulu cu premiu ung.	122.75
Imprumutulu cailoru ferate ungare	132 75	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	113.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	90.90	Rent'a de harthia aust.	76.55
		„ de argintu „	77 50
		„ de auru „	93.90
dto. (II-a emissiune)	108.50	Losurile din 1860	131.40
dto. (III-a emissiune)	96.—	Actiunile bancei austr.-ungare	825.—
Bonuri rurale ungare	97.75		
dto. cu cl. de sortare	97.—	„ bancei de creditu ungare	342 —
Bonuri rurale Banat-Timis.	97.50	„ bancei de creditu austriace	350.75
dto. cu cl. de sortare	97.—	Argintulu	—.—
Bonuri rurale transilvane	97 25	Galbini imperatesci	5 57
„ croato-slav.	98.—	Napoleond'ori	9.26
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	94.50	Marci 100 imp. germ.	57 55
		Londr'a.	117.80

Contra imflarei, a acrimei stomachului

Haemorhoideloru, Constipatiunei, Suferintieloru de ficatu si de fiere, a Sangelui infectatu,

contra urcarei sangelui càtra capu si pieptu.

Preparate dupa prescrierea medicala speciala.

Ingredientiele principale:

Ecstracto de plante medicinale din Svitier'a.

Mai avantagióse si mai eftine cá tóte

Apele amare.

Solutiune facila.

De intrebuintiatu pentru patientii de ori-ce etate.

Absolutu nevâtâmâtóre.

Prospecte, cari intre altele continu numeróse opiniuni din cercurile competente despre efectu si nevâtâmare s'afla gratis la farmaciile mai josu insemnate ☛ Se se ceara anume **Pilulele de Svitier'a ale lui R. Brandt Farmacistu,** si cari se vèndu numai în cuthióre de tinichea, cuprindiendu 50 Pilule à 1 Marca; ear' de proba în cuthióre mai mici cu càte 15 Pilule pentu 35 Pfg. ☚ Fiacare cuthia cu PILULE DE SVITIERA veritabile trebuie se aiba etichetta de mai susu, crucea alba de Svitiera, in fondu rosiu representandu iscâlitur'a preparatoriului.

BRASIOVU: Farmacistu J. v, Miller; MAROS-VASÀRHELY: Farmacistu Bernady; SIBIIU: Farmacistu Teutsch; CLUSIU: Farmacistu N. v. Szeky; ORADEA-MARF: Farmacistu G. Nyiry si în tóte Farmaciile bune din tóta Austri'a.

Zambach si Gavora.

Fabrica de vestminte si recuisite bisericesci de ritu latinu si grecu

in Budapest'a, strada Vatiului, Váczi utcza Nr. 17.

Falonu séu Odàjdii, Albe, Stihare, Dalmatice, Baldachinu, prapori. Tóte feliurile de stéguri, si pentru societati industriale (si pentru pompieri) Covoru pe altariu, potiruri, Pietohlebnica, cadelnitie, Pacificalu, candele de altaru, policandre pentru biserici, Ripide, Chivotu, càrti de Evangelia etc. etc.

Comande se efectuescu promptu. — Obiectele, cari nu voru conveni, se voru schimbá cu altele. 2—30

Editoru: **Iacobu Muresianu.** Redactoru responsabilu: **Dr. Aurel Muresianu.**

Tipografi'a: **Ioanu Gött si fiiu Henricu.**